

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра французької та іспанської філологій

Затверджено
на засіданні кафедри
французької та іспанської філологій
факультету іноземних мов
Львівського національного
університету імені Івана Франка

Протокол № 9 від 26 червня 2023 р.

Завідувач кафедри  Піскозуб З.Ф.

Силабус освітньої компоненти

«Особливості перекладу зворотів

та термінології в науково-технічних текстах»,
що викладається в межах освітньо-професійної програми
«Французька та друга іноземні мови і літератури»,
спеціальності 035 Філологія
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів за спеціалізацією «035.055 Романські мови та літератури
(переклад включно), перша – французька»
факультету іноземних мов

Львів 2023

Назва освітньої компоненти	«Особливості перекладу зворотів та термінології в науково-технічних текстах »
Адреса викладання освітньої компоненти	Львівський національний університет імені Івана Франка 79000, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена освітня компонента	Факультет іноземних мов Кафедра французької та іспанської філологій
Галузь знань, шифр та назва спеціальності (спеціалізації)	03 Гуманітарні науки 035 Філологія 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька
Викладачі освітньої компоненти	Фроляк Мирослава Петрівна, кандидат філологічних наук, w доцент кафедри французької та іспанської філологій
Контактна інформація викладачів	Myroslava.Froliak@lnu.edu.ua Фроляк Мирослава Петрівна - Факультет іноземних мов (lnu.edu.ua)
Консультації з питань навчання відбуваються	На платформі MS Teams у класі групи за попередньою домовленістю викладача та студента.
Сторінка освітньої компоненти	035 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька: французька та друга іноземні мови і літератури - Факультет іноземних мов (lnu.edu.ua)
Інформація про освітню компоненту	Освітня компонента «Особливості перекладу зворотів та термінології в науково-технічних текстах» передбачає ознайомлення здобувачів з теоретичними засадами та практичними навичками перекладу з / на французьку мову усталених граматичних конструкцій (складових частин різних типів речень, типових складних предикативних одиниць, відокремлених конструкцій, сталих лексико-граматичних сполучень слів тощо), а також вивчення особливостей вживання спеціальної лексики, в тому числі термінологічної, у мові оригіналу та у мові перекладу, а також у процесі мовного трансферу.
Коротка анотація освітньої компоненти	Освітня компонента « Мова сучасного французького теледискурсу » є вибірковою освітньою компонентою зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька для освітньо-професійної програми Французька та друга іноземні мови і літератури другого (магістерського) рівня вищої освіти, яка викладається у 3 семестрі магістратури в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Освітній процес спрямований на ознайомлення студентів із методами та прийомами перекладу колокацій та термінологічних зворотів і термінів у науково-технічних текстах, на збагачення лексичного запасу студентів елементами специфічної лексики та термінології різноманітних галузей, а також набуття навичок використання цієї лексики. Програма освітньої компоненти передбачає також сформувати у

	студентів навички аналізу науково-технічного тексту з метою виділення та адекватного перекладу загальнонаукових та спеціальних термінів, розпізнавання граматичних конструкцій та сталих зворотів, які є типовими для мови вихідного тексту та мови перекладу, застосування основні граматичні трансформації тексту для адекватного перекладу усталених зворотів і колокацій.
Мета та цілі освітньої компоненти	Освітній процес спрямовано на ознайомлення здобувачів вищої освіти із специфікою перекладу усталених термінологічних зворотів та термінів, притаманних французькому науково-технічному тексту, поглиблення фахової компетенції здобувачів у сфері науково-технічного перекладу.
Література для вивчення освітньої компоненти	<p>Базова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кононенко І. В. Особливості і труднощі перекладу науково-технічних текстів // Радіоелектроніка та молодь у XXI столітті : матеріали 27-го Міжнар. молодіж. форуму, 10–12 травня 2023 р. – Харків : ХНУРЕ, 2023. – Т. 10. – С. 21–22. 2. Дячук, Н. В., Білюк, І. Л. Теоретичні аспекти перекладу науково-технічних текстів. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія» (85). – 2023. – С. 49-53. 3. Сербіненко Ю.І., Самаріна В.В. Проблеми перекладу технічної термінології в німецькомовному науково-технічному дискурсі. - 2023. - Електронний документ. Режим доступу: repository.kpi.kharkov.ua. 4. Пустовойт Н. І. Переклад науково-технічної літератури у світлі сучасних вимог до підготовки перекладачів // Нова філологія. – 2020. – № 80. – Том II. – С. 164-168. 5. Верховцова О. М, Труднощі перекладу французької юридичної термінології українською мовою // Science Review. – 3(10) . – Vol.7. – 2018. – С. 37-40. 6. Попко Ф.А. Специфіка перекладу французької науково-технічної патентної літератури // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. – 2017. – № 29. – т.2. – С 121-123. 7. Пітин В.М. Особливості науково-технічного перекладу французької мови та способи його навчання // Молодий вчений . – № 4.3 (44.3) . – 2017. – С. 204-208. 8. Humbley J. Terminologie et traduction une complémentarité oubliée ?. Session 1 - Terminologie et traduction. Tralogy I. Métiers et technologies de la traduction : quelles convergences pour l'avenir ?. – Paris, 2011. hal-02495532 [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://hal.science/hal-02495532 9. Gouadec D. Terminologie, traduction et rédaction spécialisées // Langues 2005/1. – №157. – P. 14-24. 10. Zellal Nassim. Cours de terminologie dans les methodes de traduction. . – Paris ? 2015. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://urnop-alger2.com/images/docs/Cours.pdf 11. Коваленко А.Я. Загальний курс науково-технічного перекладу : підручник. Київ, 2002. 12. Tondji-Simen R. Notions essentielles et enseignement de la traduction scientifique et technique // Meta, 50(4). [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://doi.org/10.7202/019905ar <p>Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кузнєцова Ю.І. Особливості дериваційних процесів у терміносистемі будівництва французької мови: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня

	<p>канд. філол. наук: спец. 10.02.05 «Романські мови» / Юлія Ігорівна Кузнецова; Київськ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. – К., 2001. – 20 с.</p> <p>2. Křečkova V. Les tendances de la néologie terminologique en français contemporain. // Sborník prací filozofické fakulty Brněnské univerzity. Brno : Masarykova univerzita, 1997. - P.61-70. – ISBN 80-210-1686-8. - [електронний ресурс]- Режим доступу : http://www.phil.muni.cz/plonedata/wurj/erb/volumes-21-30/kreckova97.pdf</p> <p>3. Vocabulaire des techniques de l'information et de la communication (TIC). Enrichissement de la langue française. Termes, expressions et définitions publiés au Journal officiel. - Paris, 2009. - 330p.[електронний ресурс] – Режим доступу : http://franceterme.culture.fr/FranceTerme/librairie.htm</p> <p>4. Словник української мови: Академічний тлумачний словник (1970-1980). Ел. Ресурс: http://sum.in.ua/</p> <p>5. Український правопис. - Київ, 2019.</p> <p>Інформаційні ресурси</p> <p>1. https://www.culture.fr/franceterme</p> <p>2. https://www.linguee.fr/anglais-francais/traduction/scientific+terminology.html</p>
<p>Обсяг освітньої компоненти та її тривалість</p>	<p>3 кредити ЄКТС</p> <hr/> <p>Загальна кількість годин — 90 год. 3 них У III семестрі 14 год. – лекції, 14 год. – практичні заняття та 62 годин самостійної роботи.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення навчання здобувач вищої освіти буде:</p> <p>знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіку та мовні особливості французького науково-технічного тексту. 2. Жанрові особливості французьких та українських науково-технічних текстів та специфіку їх перекладу на українську мову. 3. Перекладацькі стратегії у перекладі науково-технічного тексту; основні способи перекладу усталених зворотів, термінів різних структурних типів та різних типів речень, притаманних науковому стилю викладу. 4. Основні граматичні трансформації науково-технічного тексту під час перекладу. 6. Референційні джерела для перевірки правильності перекладу державною мовою (остання версія правопису, тлумачні словники). <p>вміти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Аналізувати науково-технічний текст з метою окреслення загальної композиції та змістових частин тексту. 2. Аналізувати науково-технічний текст з метою виділення загальнонаукових та спеціальних термінів, вирізнення граматичних конструкцій, які є типовими для мови вихідного тексту та мови перекладу, а також мовних одиниць інших рівнів, які становлять труднощі перекладу. 3.Знаходити в тексті спеціальну лексику та добирати адекватні відповідники для її перекладу. 4. Застосовувати основні способи перекладу термінів різних структурних типів. 5.Розрізняти випадки міжмовної омонімії у науково-технічних текстах та

	<p>невідповідності термінів у мові першоджерела і перекладу.</p> <p>6. Уміти знаходити в тексті усталені в науковій мові граматичні конструкції та добирати до них адекватні відповідники.</p> <p>7. Застосовувати основні граматичні трансформації тексту перекладу; вибирати адекватні відповідники для перекладу різних членів речення та різних типів речень, зокрема, засобів вираження суб'єктивної модальності, способів звертання до адресата тексту, способів введення до тексту прикладів, формул, схем і таблиць.</p> <p>8. Використовувати набуті знання з перекладу усталених термінологічних зворотів та термінів, притаманних французькому науково-технічному тексту, у спілкуванні з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>Освітня компонента передбачає формування здобувачавищої освіти таких загальних та фахових компетентностей, визначених освітньою програмою:</p> <p>ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p> <p>ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.</p> <p>У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен досягти таких програмних результатів навчання визначених освітньою програмою:</p> <p>ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.</p> <p>ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.</p>
Ключові слова	Науково-технічний переклад, термінологічні звороти, колокації.
Формат та форма навчання	Дистанційний Денна форма
	Проведення консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у СХЕМІ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (Додаток 1)
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці III семестру (комбінований)
Пререквізити	Для вивчення освітньої компоненти здобувачам необхідно володіти рівнем мовної компетенції B2-C1 згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти, добре володіти основними поняттями лексикології, стилістики, комунікативної лінгвістики.

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання	Інтерактивні методи: кооперативне навчання (робота в групах, парах), колективно-групове навчання (мозковий штурм). Діалогічні методи: дискусії, презентації, усне опитування. Практичні методи: виконання індивідуальних практичних завдань.						
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей освітньої компоненти: роздатковий матеріал, комп'ютер, проектор.						
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: перевірка теоретичних знань - 20%, практичні заняття 80% семестрової оцінки. Підсумкова максимальна кількість балів: 100 балів Розподіл балів, які отримують здобувачі						
Поточне тестування та практична робота							Сума
Змістовий модуль 1							
Теми / Види роботи	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4			
Перевірка теоретичних знань	2	2	2	2			
Виконання практичних завдань	6	6	6	6			
Всього	8	8	8	8			
Змістовий модуль 2							
Теми / Види роботи	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	
Перевірка теоретичних знань	2	2	2	2	2	2	
Виконання практичних завдань	6	6	16	6	16	6	
Всього	8	8	18	8	18	8	100
<p>Письмові роботи: очікується, що здобувачі виконають завдання з практичних робіт у письмовій формі.</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що роботи здобувачів будуть втіленням їхнього оригінального задуму чи міркувань. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання у роботу інших студентів становлять, але не вичерпують список прикладів можливої академічної недоброчесності. Виявлення академічної недоброчесності у письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідують усі практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених освітньою</p>							

	<p>компонентою.</p> <p>Література: уся література, яку здобувачі не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачів заохочують до використання інших джерел, яких немає у списку рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів: Враховуються бали набрані при поточному оцінюванні, самостійній роботі та бали підсумкового оцінювання. При цьому обов'язково враховується присутність здобувача на заняттях та його активність протягом практичних занять. Недопустимими є пропуски та запізнення на заняття, користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням, списування та плагіат, невчасне виконання поставленого завдання і т.ін. Жодна форма порушення академічної доброчесності не толерується.</p>
Питання до заліку чи екзамену.	Оцінку за залік виставляють за підсумками роботи у семестрі, тобто виконання всіх видів завдань, передбачених на практичні заняття у програмі цієї освітньої компоненти.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості навчання буде надано після завершення освітнього процесу за цією компонентою.

Додаток 1 СХЕМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«Особливості перекладу зворотів та термінології в науково-технічних текстах»,
 що викладається в межах
ОПШ «Французька та друга іноземні мови і літератури»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
 зі спеціальності 035 Філологія
 за спеціалізацією **035.055 Романські мови та літератури**
(переклад включно), перша – французька»

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література Ресурси в інтернеті	Завдання	Термін виконання
СЕМЕСТР 1 Тиж.1	Тема 1. Загальні принципи перекладу науково-технічної літератури	Лекція	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія	Тиж. 1
Тиж.2	Тема 2. Критерії якості науково-технічного перекладу	Лекція	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія.	Тиж. 2
Тиж.3	Тема 3. Варіанти перекладацьких стратегій та технічні прийоми перекладу спеціальної лексики	Лекція, практичне заняття	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія.	Тиж. 3
Тиж.4	Тема 4. Термінологічні системи та їх складові у перекладі науково-технічних текстів	Лекція, практичне заняття	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді / презентації.	Тиж. 4
Тиж.5	Тема 5. Види термінів за структурою та специфіка їх перекладу	Лекція, практичне заняття	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія.	Тиж. 5
Тиж.6	Тема 6. Випадки асиметричності термінологічних систем та техніка їх подолання	Лекція, практичне заняття	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія.	Тиж. 6
Тиж.7	Тема 7. Стилiстичні особливості перекладу граматичних конструкцій у науково-технічних текстах	Лекція, практичне заняття	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді / презентації.	Тиж. 7

Тиж.8	Тема 8. Специфіка перекладу різних типів речень за їх будовою та структурою предикативного центру	Лекція, практичне заняття	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія.	Тиж. 8
Тиж.9	Тема 9. Специфіка перекладу конструкцій на позначення суб'єктивної модальності, вставних і вставлених синтаксичних конструкцій	Лекція, практичне заняття	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді / презентації.	Тиж. 9
Тиж.10	Специфіка перекладу конструкцій на позначення суб'єктивної модальності, вставних і вставлених синтаксичних конструкцій	Практичне заняття	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді / презентації.	Тиж. 10
Тиж.11	Тема 10. Порядок слів у перекладі науково-технічних текстів	Лекція, практичне заняття	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія. Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді / презентації.	Тиж. 11
Тиж.12	Тема 11. Особливості перекладу власних назв у науково-технічних текстах	Лекція, практичне заняття	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія. Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді / презентації.	Тиж. 12
Тиж.13	Особливості перекладу власних назв у науково-технічних текстах	Практичне заняття	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді / презентації.	Тиж. 13

Тиж.14	Підбиття семестру	підсумків	Лекція, практичне заняття	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Виставлення залікових оцінок	Тиж. 14
---------------	-------------------	-----------	---------------------------	---	------------------------------	----------------

САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою освітнього процесу освітньої компоненти «Особливості перекладу зворотів та термінології в науково-технічних текстах». Зміст самостійної роботи визначається робочою навчальною програмою, навчально-методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

III семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні принципи перекладу науково-технічної літератури: опрацювання основної та додаткової літератури з теми	4
2	Критерії якості науково-технічного перекладу: опрацювання основної та додаткової літератури з теми	5
3	Варіанти перекладацьких стратегій та технічні прийоми перекладу спеціальної лексики: опрацювання основної та додаткової літератури з теми	5
4	Термінологічні системи та їх складові у перекладі науково-технічних текстів: робота з енциклопедичними та науково-технічними словниками французької та української мови	5
5	Види термінів за структурою та специфіка їх перекладу: опрацювання наукової літератури з теми, робота з енциклопедичними та науково-технічними словниками французької та української мови	5
6	Випадки асиметричності термінологічних систем та техніка їх подолання: опрацювання наукової літератури з теми, робота з енциклопедичними та науково-технічними словниками французької та української мови	5
7	Стилістичні особливості перекладу граматичних конструкцій у науково-технічних текстах: опрацювання наукової літератури з теми, підготовка доповіді, презентації	6
8	Специфіка перекладу різних типів речень за їх будовою та структурою предикативного центру: опрацювання наукової літератури з теми	6
9	Специфіка перекладу конструкцій на позначення суб'єктивної модальності, вставних і вставлених синтаксичних конструкцій: опрацювання наукової літератури з теми, підготовка доповіді, презентації	8
10	Порядок слів у перекладі науково-технічних текстів	5
11	Особливості перекладу власних назв у науково-технічних текстах: опрацювання наукової літератури з теми, підготовка доповіді, презентації	8
Разом		62